

i 7 magistrów (= 23,333%). Innymi słowy tzw. pracownicy samodzielni stanowili 40% składu prelegentów, zaś tzw. młodszy pracownicy naukowcy dostarczyli 60% mówców. W gronie 30 wykładowców znalazło się 6 kobiet (mgr T. Bachniak: UO, mgr J. Białobrzaska: PWT we Wrocławiu, dr M. Józwiak: UW, dr K. Kern: UW, dr A. Rambiert-Kwaśniewska: PWT we Wrocławiu, dr A. Rybińska: UMCS), co stanowiło 20,000% ogólnej liczby uczestników ostrowskiego spotkania.

Niewątpliwie organizowane przez Uniwersytet Wrocławski konferencje biblijne w Ostrowie Wielkopolskim są bardzo cenną inicjatywą, która integruje badaczy świeckich i duchownych. V Międzynarodowa Konferencja Biblijna „Biblia w tłumaczeniach” potwierdziła tylko tę tezę. Słowa uznania i podziękowania należą się organizatorom zarówno za wysiłek włożony w przygotowania tego spotkania, jak i za atmosferę jaka panowała w trakcie jego trwania. Pośrednim zaś efektem ich wysiłku jest również i to, że Ostrów Wielkopolski zaczyna funkcjonować na „naukowej mapie” Polski, za co władze miasta mają prawo być wdzięczne kierownikowi Pracowni Starożytnego Bliskiego Wschodu i Tradycji Biblijnej, dr Krzysztofowi Morcie, oraz jego współpracownikom – w szczególności dr Magdalenie Józwiak, pełniącej funkcję sekretarza ostrowskich Konferencji Biblijnych.

Piotr Kochanek – Lublin, KUL

12. MYŚL TEOLOGICZNA ŚW. MARKA EREMITY (V W.) (Warszawa, UKSW, 20 VI 2018)

W środę 20 czerwca 2018 r., w studio radiowym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (ul. Dewajtis 5), odbyła się międzynarodowa audiokonferencja patrystyczna pt. *Myśl teologiczna św. Marka Eremity (V w.)*. Audiokonferencja ta została zorganizowana przez znajdującą się w Instytucie Teologii Systematycznej na Wydziale Teologicznym UKSW Katedrę Teologii Patrystycznej, którą kieruje wybitny znawca starożytnego monastycyzmu prof. dr hab. Leon Nieścior OMI.

Idąc za duchem czasu Organizatorzy udostępnili opcję uczestniczenia w telekonferencji przez internet: <http://radio.uksw.edu.pl/>. Ci, którzy chcieli zabrać głos w dyskusji mieli taką możliwość po wcześniejszym zgłoszeniu drogą e-mailową (patrologia@uksw.edu.pl).

W sumie podczas konferencji można było wysłuchać sześciu prelekcji, które zostały wygłoszone przez dwoje badaczy antyku reprezentujących zagraniczne ośrodki naukowe oraz czterech patrologów z Polski. Z zagranicy w telekonferencji wzięli udział: P. Emilie Escure-Delpeuch – doktorantka i asystentka z Faculté de Théologie et de Sciences des Religions na Uniwersytecie w Lozannie oraz ks. dr Waczesław Patrin – dziekan Wydziału Teologicznego na Carycyńskim Uniwersytecie Prawosławnym św. Sergiusza z Radoneża w Wołgogradzie. Natomiast z Polski prelekcje wygłosili: ks. prof. dr hab. Bogdan Czyżewski – Kierownik Zakładu Teologii Patrystycznej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, ks. dr Wojciech Kamczyk – adiunkt w Katedrze Teologii Patrystycznej i Historii Kościoła na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, ks. prof. UKSW dr hab. Józef Grzywaczewski – profesor nadzwyczajny w Katedrze Teologii Patrystycznej UKSW w Warszawie, oraz wspomniany już prof. dr hab. Leon Nieścior OMI z UKSW w Warszawie.

Otwarcia konferencji i powitania gości dokonał prodziekan Wydziału Teologicznego UKSW – ks. prof. dr hab. Jarosław Różański. Po słowie Księdza Dziekana rozpoczęła się pierwsza część telekonferencji, w czasie której wystąpiło dwoje uczonych. Jako pierwsza głos zabrała Emilie Escure-Delpeuch, która po francusku wygłosiła wykład zatytułowany: *Nauka Marka Eremity o modlitwie* (godz. 14.05-14.35). Po tym wystąpieniu ks. prof. J. Grzywaczewski przedstawił polskojęzyczne streszczenie referatu, a po streszczeniu miała miejsce dyskusja prowadzona w języku francuskim i polskim, w której wzięli udział: ks. prof. B. Czyżewski – zadając jedno pytanie i ks. prof. J. Grzywaczewski, który zadał dwa pytania – jedno we własnym imieniu, a drugie w imieniu jednego z uczestników telekonferencji. Jako drugi głos zabrał ks. dr Waczesław Patrin, który w języku rosyjskim wygłosił wykład zatytułowany: *Aretologia Marka Eremity* (godz. 15.00-15.30). Również po tej prelekcji zostało przedstawione polskojęzyczne streszczenie, które przygotował ks. prof. L. Nieścior, a następnie – podobnie jak po poprzednim referacie – miała miejsce dyskusja, również prowadzona w języku francuskim i polskim. W dyskusji wzięli udział: ks. prof. B. Czyżewski, mgr Mateusz Filipowski OCD i ks. prof. J. Grzywaczewski. Po wspomnianych dwóch referatach miała miejsce krótka przerwa (godz. 16.00-16.10).

W drugiej części telekonferencji prelekcje wygłosili dwaj przedstawiciele polskich ośrodków naukowych: ks. prof. dr hab. Bogdan Czyżewski: *Wolność i łaska w nauce Marka Eremity* (godz. 16.10-16.30) i ks. dr Wojciech Kamczyk: *Implikacje moralne i duchowe chrztu wg Marka Eremity* (godz. 16.30-16.50). Po tych prelekcjach miała miejsce dyskusja (godz. 16.50-17.10), w której głos zabrali: dr hab. Mirosław Mejzner SAC, Daria Styczyńska i M. Filipowski OCD.

W czasie trzeciej, ostatniej części telekonferencji referaty wygłosili dwaj pracownicy Katedry Teologii Patrystycznej UKSW: ks. prof. UKSW dr hab. Józef Grzywaczewski: *Eklezjologia w kontekście ascezy wg Marka Eremity* (godz. 17.10-17.30) i prof. dr hab. Leon Nieścior OMI: *Namiętności i walka z nimi wg Marka Eremity* (godz. 17.30-17.50). Również po tych prelekcjach miała miejsce dyskusja (godz. 17.50-18.10), w której wzięli udział ks. dr hab. M. Mejzner i ks. W. Kamczyk. Zaś po dyskusji Organizatorzy – ks. dr hab. Mirosław Mejzner i o. prof. Leon Nieścior – dokonali podsumowania telekonferencji i złożyli podziękowania wszystkim jej uczestnikom.

Warto dodać, że całą konferencję prowadził i moderował dr hab. Mirosław Mejzner SAC, który czynił to z wielką swadą. Na podkreślenie zasługuje, iż pierwszą część telekonferencji, w której występowali naukowcy z zagranicy, prowadził w języku francuskim, jednocześnie swobodnie tłumacząc pytania kierowane do prelegentów i ich odpowiedzi.

Archiwalne nagranie zostało udostępnione na stronie internetowej katedry (<http://www.patrologia.uksw.edu.pl>). Można też bezpośrednio je odnaleźć pod adresem: <https://app.box.com/s/hkwf8iy9lnyndmzgyysya3fm6gb0vhucz>.

Wydaje się, że pomysł zorganizowania przez Katedrę Teologii Patrystycznej UKSW już drugiej telekonferencji patrystycznej był trafiony, gdyż w obecnej sytuacji wielu naukowców narzeka na brak czasu, by brać czynny lub bierny udział w różnych konferencjach odbywających się nieraz w dość odległych ośrodkach naukowych. Z jednej strony wygospodarowanie na udział w konferencji nieraz kilku dni oraz trud podróży i związane z tym koszty są wystarczającymi argumentami za unikaniem udziału w sympozjach. Z drugiej jednak strony obowiązujący od jakiegoś czasu

system punktowania „działalności naukowej” zachęca do aktywnej obecności na konferencjach, zwłaszcza międzynarodowych, a telekonferencje stwarzają taką właśnie możliwość. Jednak mimo tak wielu zalet telekonferencji nic nie zastąpi osobistych spotkań i wymiany myśli w kuluarach tradycyjnych sympozjów.

ks. Piotr Szczur – Lublin, KUL

13. FOENUS HOC FECIT. W KRĘGU BADAŃ PROFESORA STANISŁAWA MROZKA (Gdańsk, UG, 25-26 VI 2018)

Konferencja gdańska została zorganizowana dla uczczenia pamięci zmarłego 29 stycznia 2009 r. prof. dr hab. Stanisława Mrozka, który przez wiele lat kierował Zakładem Historii Starożytnej w Instytucie Historii na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Gdańskiego. Inicjatorem tego spotkania był aktualny kierownik rzeczzonego Zakładu dr hab. Ireneusz Milewski, prof. UG. Zaprosił on do Gdańska 24 prelegentów z 18 ośrodków naukowych, głównie zagranicznych. W szczegółach statystyka ta przedstawia się następująco: wśród przybyłych prym wiedli Niemcy. Z tego bowiem kraju przybyło aż 10-ciu badaczy, reprezentujących 9 uniwersytetów. Oto one w kolejności alfabetycznej: 1. Carl von Ossietzky Universität Oldenburg – prof. dr hab. Michael Sommer; 2. Freie Universität Berlin – prof. dr hab. Alexander Demandt; 3. Fridrich-Schiller-Universität Jena – dr Peter Kritzinger; 4. Ludwig-Maximilians-Universität München – dr Alexander Free; 5. Rheinische Fridrich-Wilhelms-Universität Bonn – prof. dr hab. Winfrid Schmitz i prof. dr hab. Konrad Vössing; 6. Universität Bremen – prof. dr hab. Hans Kloft; 7. Universität des Saarlandes in Saarbrücken – prof. dr hab. Heinrich Schlange-Schöningen; 8. Universität Kassel – dr Kerstin Groß-Krüpe; 9. Universität Regensburg – prof. dr hab. Peter Herz.

Z Austrii przybyło 3 badaczy z 2 ośrodków akademickich: 1. Universität Salzburg – prof. dr hab. Monika Frass; 2. Universität Wien – prof. dr hab. Wolfgang Hahn i mgr Mareike Tonisch. Italię reprezentowało 2 badaczy z Università degli Studi di Udine (dr Stefano Magnani i dr Lorenzo Passera). Z kolei przedstawicielem słynnej paryskiej École Normale Supérieure był prof. dr hab. Georges Depeyrot. Natomiast z węgierskiego Uniwersytetu w Debreczynie (Debreceni Egyetem) przyjechał do Gdańska dr Levente Takács. W sumie więc przybyło na konferencję 17 badaczy z 5 krajów europejskich, którzy reprezentowali 14 uniwersytetów.

Jeśli chodzi o polskich starożytników to do Gdańska przyjechali przedstawiciele trzech uniwersytetów: Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (dr hab. Piotr Kochanek, prof. KUL); Uniwersytetu Jagiellońskiego (dr hab. Marek Hermann) i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (dr Karol Kłodziński). Natomiast Uniwersytet Gdański reprezentowała czwórka historyków starożytnych: dr hab. I. Milewski, prof. UG; mgr Aleksandra Sienkiewicz-Sydatk; dr hab. Jacek Wiewiorowski, prof. UG oraz mgr Maciej Wojcieszak. W sumie więc było to 7 osób z 4 uniwersytetów.

*

Miejscem obrad był gmach Wydziału Historycznego przy ul. Wita Stwosza 55. Konferencja rozpoczęła się w poniedziałek (25 czerwca). Plenarna sesja poranna